

etikou většinové americké společnosti. Odříkání totiž není něco, o co musí černošská komunita na rozdíl od bílé usilovat. V odříkání soustavně žije. Podle Cannon slouží kritické uchopení černošské zkušenosti mimo jiné k tomu, aby se komunita zbavila sebe nenávisli. O pokusech o rozrušení rasových a genderových stereotypů, jež jsou asociované s černými, zotročenými těly, diskutuje ve své interdisciplinární stati *Matka jistá, otec nejistý: Americká mluvnice* Hortense Spillers. Autorka si všímá diskursivních praktik, jejichž prostřednictvím se uskutečňuje odnímání subjektivity černochům a černoškám. Jazyk zde vystupuje jako mocenský nástroj. Promluva je předmětem analýzy v bezprostředně následující esejí *Mluvení v jazycích: Dialogika, dialektika a literární tradice černošských spisovatelek* od Mae Gwendolyn Henderson. Autorka si tady vypůjčuje Bachtinův koncept dialogičnosti a ukazuje černošskou ženskou literární tvorbu jako tvorbu veskrze dialogickou, konverzační a existující vždy ve vztahu k druhým; tuto tezi ostatně zrcadlí nejen výše zdůrazňované dialogy mezi dvojicemi textů, nýbrž formálně i kompozice recenzovaného výboru. A konečně text Valerie Smith *Černošská feministická teorie zobrazení „druhé(ho)“* rozkrývá způsoby, jimiž se do literární produkce Afroameričanek otiskují konkrétní intersekce rasy, třídy, genderu a sexuality.

Soubor *Černošská feministická literární kritika. Výbor z teoretických statí afroamerických kritiček* jak výběrem přeložených textů, tak jejich řazením (které v této recenzi s ohledem na konciznost formátu zcela nerespektuji) koreluje s obsahovými i formálními postupy afroamerického feministického myšlení o literatuře. Publikace podává ucelený obraz předmětné literární kritiky a vyjevuje ji jako dynamickou a plastickou argumentační platformu, jež výrazně ovlivnila a nadále ovlivňuje interpretace afroamerické literatury, jakož i úvahy o americkém feministickém hnutí a jeho heterogenitě.

Úvod do štúdia Bruna Latoura

Tomáš Profant

Latour, B. 2016. *Stopovat a skládat světy s Brunem Latourem. Výbor z textů 1998–2013*. Praha: tranzit.cz.

Po knižnej esejí „Nikdy sme neboli moderní“ vydanej v slovenskom vydavateľstve Kalligram prináša tranzit.cz na československý trh výber z textov Bruno Latoura medzi rokmi 1998–2013 – *Stopovat a skládat světy s Brunem Latourem*. Kniha zložená poväčšine z článkov a rozhovorov predstavuje novšiu Latourovu tvorbu a zameriava

sa na stopovanie praxe v západných spoločnostiach – prírodných vied, umenia, náboženstva a ekonómie, reflexie Latourovho vlastného diela a možnosti angažovania sa. Knihu uvádza krátky predhovor editorky Terezy Stöckelovej, ktorá sa kriticky vysporiadava so spôsobom, akým širšia akademická obec narába s teóriou aktérov-sietí.

V prvej kapitole Latour prekonáva tradičné rozdelenie medzi konštruktivismom a objektivizmom. Odkazom na Sokrata vysvetľuje, ako vzniklo toto problematické delenie, a svojím textom odpovedá na otázku, či verí v realitu, na podozrenie, že jeho štúdium vedy ide proti vede. Naopak, Latour výskum podporuje.

Oddelenie subjektu od reality, tzv. mozog v kadi, ktorý nestranné pozoruje svet, je dané strachom z davu – strachom, že pravda nebude objektívna, ale bude daná silou. Práve o tom diskutuje Sokrates s Kalliklom a Sokrates zastáva názor nadvlády rozumu schopného poznať svet. Ten stojí proti hrubej sile – proti davu, ktorý reprezentuje to najhoršie v ľudskej spoločnosti. Rozum v kadi má držať dav v šachu, znemožňovať mu, aby začal vládnuť. Strach z davu tak vedie k potrebe oddeliť subjekt od objektu a pravdivým objektom umlčať subjektívny dav.

Latour bojuje proti takému poňatiu vedy, ktoré predpokladá, že veda môže byť presná iba vtedy, ak je očistená od kontaminácie akoukoľvek subjektivitou, a zároveň aj proti takému poňatiu subjektivity, ktoré predpokladá, že subjektivita je cenná, iba ak je bez akéhokoľvek kontaktu s vedou, technológiou a objektivitou. Lokalizuje svoju pozíciu do stredu tejto diskusie, ktorej základom je, že neusiluje o dokonalú istotu. Jeho cieľom nie je istota objektívneho poznania, ani istota hrubej sily davu. Dôvod je jednoduchý – nie je vo vojne proti davu, ani vo vojne proti objektivite vedy.

Pre Latoura je kľúčový kolektív ľudských a neľudských súcien. Odlišuje chladnú, dištancovanú, objektivistickú vedu od neistého výskumu ponoreného do mnohých problémov aj nepriamo súvisiacich so samotným skúmaním ako peniaze či nástroje výskumu. K tomuto výskumu sa potom môžu vyjadrovať všetci. Latour pritom priznáva: vedci si budú musieť zvyknúť na mnoho nezmyslov. Vie, že otvára Pandorinu skrinku zasahovania spoločnosti a politiky do vedy, ktorej sa tak kvôli davu obával už Sokrates. Jeho riešením je siahnuť čo najhlbšie a spolu so všetkými chorobami získať späť nádej.

V druhej kapitole si Latour berie na pomoc umenie, aby ukázal dôležitosť skúmania toho, ako sa tvorí veda. To, čo chce vo vede analyzovať, sú prostriedky, ktoré prenášajú informáciu a vždy ju nejakým spôsobom zmenia, hoci z nej určitú konštantu zároveň zachovávajú. Veda sa snaží ignorovať, ako rôzne nástroje, zápisy, grafy či laboratória transformujú realitu na informáciu a zároveň ju menia. Naopak umenie zdôrazňuje význam prostredníkov.

Napríklad v prípade Rembrandtových obrazov nejde len o samotnú kvalitu diela. Túto kvalitu spoluvytvára úroveň fermeže, typ trhovej sily, mená všetkých kupcov obrazov, kritické hodnotenie maľby naprieč históriou, príbehy tém obrazov, ich následné

transformácie, súperenie medzi maliarmi, zmeny vkusu, zákony kompozície, typ života v ateliéri atď. Toto všetko tvorí Rembrandta.

Zatiaľ čo vo vede sú prostredníci vymazávaní z konečných objektívnych tvrdení, v umení, alebo skôr v dejinách umenia sú prostredníci súčasťou významu samotného obrazu. Azda najpraktickejším príkladom je prostredník pri vete „Milujem ťa!“ Pravdivú hodnotu získava až s chvením hlasu.

Latour odmieta, že by bolo možné v náboženských obrazoch hľadať odkaz na akési náboženské jadro, ku ktorému daný obraz odkazuje. Naopak, význam sa získava až prostredníctvom prostredníkov, ktorí sú buď priamo na obraze, alebo sú súčasťou reli-gióznej maľby. Tí nám dávajú indície, ako pochopiť obraz ako súčasť širšej reality.

Kým na to, aby sme porozumeli láske, sme pripravovaní celý život, maľbe porozumieme len pomocou skrytých odkazov-prostredníkov. Pre Latoura je prijateľnejšia civilizácia, v ktorej môžu existovať anjeli ako prostredníci, dávajúci svetu význam, než civilizácia, v ktorej veda tvrdí, že má priamy prístup k svetu. A naopak, anjeli, ktorí prinášajú posolstvá zo skrytého sveta, sú rovnako problematickí ako objektivistická veda. Ako v umení, láske a náboženstve, tak aj vo vede sú vždy prítomné prostriedky sprostredkujúce našu realitu.

V najrozsiahlejšej, tretej kapitole sa Latour spolu s Vincentom Antoinom Lépinayom venujú dielu francúzskeho štatistika Gabriela Tarda. Prezentujú tri jeho základné myšlienky. Prvou je tvrdenie, že ekonomika je niečo, čo je tvorené ekonómiou. Ekonómia neštuduje ekonomiku, ale vytvára ju prostredníctvom vedeckých nástrojov, ktoré používa v publikáciách a vo vedeckých časopisoch. Podľa Tarda nadstavba určuje v prvej aj v poslednej inštancii základňu, ktorá ostatne ani neexistuje. Žiaden vzťah nie je ekonomický, pokým sa v spoločnosti nerozšíria techniky kalkulácie ekonómov. Ekonómia formuje ekonomiku ako vec.

Príkladom toho, ako ekonómia formuje spoločnosť, sú etalóny ako mena. Meranie bohatstva peniazmi vytvára bohatstvo (peniaze) ako merítok, ktoré získava na dôležitosti svojím používaním. Dá sa rozlíšiť medzi merítkom meraným, ktoré zachytáva reálny stav, a merítkom meriacim, ktoré formuje sociálny svet. Peniaze sú potom omnoho viac merítkom meriacim – síce merajú, ale zároveň formujú, teda vytvárajú dôležitosť toho, čo merajú – peniaze, teda bohatstvo. Príkladom je rozdiel medzi urodzenosťou a bohatstvom. V prvom prípade je potreba detailnej pozornosti k jemným odtieňom v postavení šľachticov, v druhom prípade sa stačí pozrieť na stav konta bohatých. Jednoduchosť merítka tak prispieva k významu toho, čo sa meria. Ďalším príkladom je spravodlivá cena. Ekonómovia veriaci, že spravodlivá cena je slobodná, len legitimizujú nespravodlivosti na trhu. Ekonomický nástroj – spravodlivá cena – potom v skutočnosti ceny neodráža, ale ich vytvára.

Druhým tvrdením je, že merať by sa malo prakticky všetko, čo má nejakú hodnotu. Latour s Lépinayom prichádzajú s termínom valorimeter pre označenie zariadenie-

ní umožňujících viditelnost hodnotových súdov, ktoré tvoria ekonómiu. Sem však nepatrí len bohatstvo, ale aj kvantifikácia viery, túžby, slávy a vášne. Všetko sa dá podľa Tarda premeniť na číslo. Tarde kritizuje ekonómov za to, že nekvantifikujú aj iné hodnoty, ako je bohatstvo, čo je „pohodlné a zjavné“, ale postihuje rozsah len veľmi malého počtu kalkulujuúcich nástrojov prepletených s vášňami. Práve tie chce Tarde tiež merať, a preto zakladá ekonomickú psychológiu.

Už na začiatku 20. storočia poukazuje na psychologické príčiny kolísania akcií na burze. Tarde zároveň poukazuje na nepochopenie špecifičnosti sociálnej vedy a kritizuje ekonómiu za to, že sa snaží podobať na prírodnú vedu. Tá sa pozerá iba na povrchové javy, pretože nie je schopná porozumieť vnútorným pochodom prírodných fenoménov, avšak sociálna veda má k takýmto subjektívnym pochodom blízko a túto blízkosť by mala využívať, a nie sa jej zbavovať v snahe byť ako prírodná veda. Pritom pre Tarda neexistuje rozdiel medzi prírodným a sociálnym, rozdiel je len vo vzdialenosti, z akej sa na konkrétne objekty dokážeme pozeráť. Sociálny svet jednoducho musíme študovať zblízka, pretože môžeme.

Tretím Tardovým bodom je odmietnutie štruktúry v spoločnosti. Hovorí o hemžení monád, ktoré sa neustále preplietajú a tak vytvárajú svet. Neexistuje žiaden inteligentný design, ktorý by vytváral svet, žiaden plán. Medzi monádami dochádza k súbojom, z ktorých sa dostávajú len pomocou invencie. Práve invencia je pre Tarda kľúčová, čím predbieha Schumpetera i ekonomiku technologickej zmeny o pol storočie. Odmieťa homo economicus, pretože v ekonomike je nevyhnutná vášeň a chuť riskovať, a nie zisk.

V ekonomike teda neexistuje žiadna harmónia, naopak, konflikty sú nevyhnutné, riešením nie je ani neviditeľná ruka trhu, ani štátny plán, ale je treba ich vymýšľať, tak vznikajú inovácie a tým pádom ďalšie konflikty a cyklus sa opakuje. Kvôli invenciám Tarde vychvaľuje posedávanie a rozprávanie sa v kaviarňach, ktoré je najmocnejším výrobným faktorom. Rozlišuje kapitál na nutný kapitál, ktorým je invencia, a na sekundárny, ktorým sú veci, ktoré vzišli z invencie. To, čo sa potom akumuluje, sú veci. Pre Tarda sociálny celok síce existuje, ale je neustále vytváraný pomocou invencií a trikov. Účelovosť mu nie je vonkajšia, ale je imanentná, ako vášne a myšlienky jednotlivcov vyvírajú poriadok, ktorý ale nie je nijak nevyhnutným a je len jednou z možností.

Vo štvrtej kapitole sa Latour zaoberá otázkou potreby zavrhnúť doterajšie zdanie mieru, ktoré len skrývalo dominanciu Západu, a prijať nutnosť vojny, z ktorej by mohol vzišť skutočný mier. O akú vojnu a mier však ide? Mierom sa tu myslí predpoklad, že nad všetkými vo svojej podstate malichernými, hoci politickými konfliktami je Príroda, Rozum, Veda, Technológia či Fakty. Vojna znamená, že sa prijme skutočnosť, že všetky tieto entity sú skonštruované, že nevytvárajú základ pre mier, ale sú rovnako predmetom konfliktu ako čokoľvek iné.

Príroda mala ľudí vždy zjednocovať, a preto akýkoľvek boj bol vždy len dočasný, než sa prijme nevyhnutná pravdivosť prírody. V tomto zmysle Západ nikdy nebol etnocentrický, nepresadzoval svoju kultúru, ale naopak presadzoval univerzalizmus, ktorý mal byť rovnaký pre všetkých vrátane samotného Západu. Podľa Latoura sa Západ odlišoval od ostatných kultúr v tom, že centrum malo byť nezávislé na kultúre. Ostatné kultúry vytvárali hierarchie medzi kultúrami, ale západná „kultúra“ bola založená na prírode.

Latour však neargumentuje v prospech opaku – kultúrneho relativizmu – ani v prospech Huntingtonovho uzavretia sa vo vlastných kultúrach. Naopak, spolu s Donnou Haraway kritizuje blahosklonnosť tohto relativizmu. Riešením pre neho je hľadanie univerzalizmu, avšak nemá ísť o univerzalizmus modernity, jednotnej Prírody a Rozumu, ako sme ju poznali doteraz. Západ si mohol dovoliť propagovať udržiavanie kultúr, ktoré sa po odkúzení sveta dokonca stalo nevyhnutným. Akonáhle sa Príroda stala nadradenou entitou rozhodujúcou všetky zápasy vo svoj prospech, kultúra prišla o svoj význam a svet či život o svoj zmysel. Dôsledkom bolo frenetické hľadanie kultúry a uctievanie jej mnohorakosti. Kultúra však vždy bola až druhotná za objektivitou Prírody a Rozumu.

Latour ponúka niekoľko riešení problému nadradenosti Rozumu. Prvým je prijatie beckovského konceptu rizika a uznanie, že rovnako ako si naši predkovia mysleli, že im obloha môže spadnúť na hlavu, tak si toto môžeme myslieť aj my dnes v podobe klimatickej zmeny. To by nás malo viesť k dôslednému uplatňovaniu princípu predbežnej opatrnosti pri zavádzaní akýchkoľvek nových technológií.

V otázke vzťahov medzi spoločnosťami Latour vyzdvihuje úlohu diplomatov. Tí jedini sú zvyknutí na to, že nad nimi nie je žiadna vyššia inšancia, že pri vyjednávaniach neexistujú iracionálni aktéri, pretože neexistuje ani žiaden univerzálny arbiter, ale že každý má svoju pravdu a o tej sa musí vyjednávať. To ho napokon vedie k odmietnutiu teórie prirodzeného práva, ktorá sa dnes aplikuje aj na prírodné pravidlá, a k prijatiu konštruktivismu vecí a k diskusii o konštruovaní vecí medzi národmi a ku kľúčovej otázke: „Akým spôsobom overujete, že [to, čo ste vytvorili] je skonštruované dobre?“ Až takáto vojna svetov môže viesť k skutočnému mieru, v ktorom Západ nebude nadradeným policajtom poučujúcim svojich žiakov, ale len jedným z mnohých tvorcov sveta.

V kapitole venujúcej sa diskusii o faktoch a záujmoch Latour kritizuje dva druhy kritiky. Jednu nazýva rozprávkovú a druhú faktickú a v tejto súvislosti poukazuje na podobnosť medzi konšpirátormi a príliš rýchlymi čitateľmi Pierra Bourdieho. Kým tí prví vidia za všetkým ziskuchtivých ľudí s temnými zámermi, akademici sa zaoberajú diskurzom, silovým poľom, impériami či kapitalizmom. Obe skupiny však odkazujú na „mocných činiteľov skrytých v temnotách, konajúcich vždy konzistentne, súvislo a bez ustania“ (s. 213). Rozprávková pozícia potom kritizuje akékoľvek idoly či

fetiše ako nezmyselné povery a faktická kritika zas kritizuje slepú vieru vo fakty ako vychádzajúcu z ekonomickej základne alebo diskurzu, „ktorých pôvod vypracovania a spôsob rozvoja ostávajú nepreskúmané“ (s. 223). Citované vety poukazujú na slameného panáka, ktorého si Latour vytvára z (post)štrukturalistov. Tí zdôrazňujú nekonzistentnosť diskurzu alebo iných polí a rovnako tak existujú empirické dáta dokazujúce existenciu diskurzov alebo ekonomických štruktúr vedúcich ku konkrétnym konaniam.

To však nemení nič na užitočnosti hlavného argumentu, ktorým je snaha venovať sa veciam realisticky a férovo, to znamená zachytiť ich v ich rozmanitosti ako Heideggerove „zhromaždenia“, ako „vysoko komplexné, historicky situované a bohato rozmanité záležitosti záujmov“ (s. 221), spojené s ich sieťami asociácií. Jednoducho povedané, fakty sú príliš chudobnými zástupcami skúsenosti a experimentu, než aby si mohli nárokovat reprezentáciu toho, čo je vyžadované realistickým prístupom (s. 231). V poslednej kapitole Latour využíva svoje hlavné argumenty pre diskusiu týkajúcu sa globálnej klimatickej zmeny a jej popierania. Latour kritizuje toto spochybňovanie, avšak riešením pre neho nie je argumentácia čistou vedou, ktorá jediná má mať nárok na pravdu, ako je to v modernite alebo holocéne. Argumentáciu, ktorú nazýva veda-verzus-politika, používajú obe strany sporu a jej predpokladom je, že veda sa zaoberá prírodnými faktami, zatiaľ čo politika sa zaoberá ideológiou, ktorej prenikanie do vedy môže číre fakty iba deformovať. Obe strany pritom súhlasia, že politika by sa mala riadiť vedeckými expertízami a nemôže robiť rozhodnutia založené na neistej vede (s. 239). Z toho potom vyplýva, že skeptikom stačí priniesť zrnko pochybnosti a verejnosť získava dojem alebo argument, že reálne existujú dve strany sporu.

Proti vede-verzus-politike stavia Latour vedu-s-politikou. To znamená nutnosť uznať, že veda je vždy prepletená s politikou a z tejto pozície reagovať na klimaskeptikov. Klimaskeptici prepájajú vedu s politikou pomocou financovania od neekologických firiem. Uznáním spojenia vedy s politikou by vznikol základ, ktorý by umožnil omnoho pádnejšiu kritiku podplatených vedcov. Tí sa teraz môžu tváriť, že prinášajú čisté fakty, hoci ich fakty sú zmiešané s politikou. Používa príklad dvoch kníh o uhlíku, ktoré uhlík zasadzujú do dvoch celkom odlišných kontextov, a tým poukazuje, ako odlišne môže byť uhlík vnímaný. Nejde pritom o prekrucovanie vedeckých faktov, ale jednoducho o existenciu množstva rôznych spôsobov, akými môže byť uhlík vkomponovaný do spoločného sveta (s. 246). Latour volá po zasadení argumentu klimatickej zmeny do boja o vlastné, ohrozené teritórium. V takom prípade ľudia nebudú čakať na odborníkov, ale začnú konať a budú využívať aj pomoc odborníkov, ktorí im môžu pomôcť v boji proti tým, ktorí ohrozujú ich krajinu. V tomto zmysle sa vracia k svojmu argumentu o tom, že potrebujeme vojnu, aby sme mohli vyjednať mier. Ten nebude pedagogickým mierom vychádzajúcim z policajnej akcie umravňujúcej všetkých,

ktorí sa vzopru predstave, že veda je oddelená od politiky, ale bude mierom medzi ľuďmi, ktorí si budú vedomí, že za nimi niet žiadnej poslednej inštalácie dokazujúcej ich dokonalú pravdu.

Po prečítaní recenzovanej knihy mám dojem, že Latour je z tých autorov, u ktorého je lepšie sa rovno vrhnúť na ich základné knihy a až následne čítať rôzne úvody a kratšie texty, ktoré už len dopomôžu k lepšiemu pochopeniu autora. Vybrané články síce opakujú Latourove hlavné myšlienky, ale nerozoberajú ich do hĺbky, ktorú si zasluhuje ich originalita a nekonvenčnosť.

Čo sa samotnej Latourovej perspektívy týka, tak za problematické považujem jeho kritiku neoklasickej ekonómie a marxizmu, ktorú opakuje po Tardovi. Ide o podobnú kritiku, s akou prišli J. K. Gibson-Graham (1996), odmietajúc totalizujúci pojem kapitalizmu a snažiac sa údajný systém rozmeniť na drobné, v ich prípade na toky peňazí v účtovníctve firiem.

Akokoľvek si myslím, že takýto prístup je užitočný, aby nám ukázal spôsob, ako je ekonomika tvorená ekonómiou, a aby nám ukázal, že bojovať proti kapitalizmu sa dá najrôznejšími „malými“ spôsobmi, ktoré nebudú hneď usilovať o odstránenie kapitalizmu, zároveň si tiež myslím, že v súčasnej ekonomike (neustále tvorenej činnosťami jej aktérov) existujú princípy, podľa ktorých sa aktéri riadia, a ich skúmanie má zmysel. Nakupovanie podľa najnižšej ceny na trhu je v ekonomike často prítomné, konkurenčný boj takisto núti aktérov expandovať, rovnako ako aj koncentrácia výrobných prostriedkov núti ľudí sa zamestnať aj tam, kde by to možno nechceli. Jednoducho povedané, nemyslím si, že je rozumné zahodiť celú ekonomickú vedu a odmietnuť akékoľvek očakávania do budúcnosti na základe predchádzajúceho správania sa aktérov.

Rovnako tak nie je rozumné úplne zahodiť štrukturálnu perspektívu v otázke fungovaní diskurzu. Existuje až príliš mnoho empirických štúdií dokazujúcich existenciu diskurzov na to, aby sme automaticky prijali Tardeho perspektívu. Ak na konci výberu z textu Latour s Lépinayom píš, že by sme ale nemali opustiť ideu celistvosti, iba by sme si mali byť vedomí, že túto celistvosť najprv treba vytvoriť, odkazujú nás tým k analýze sociálnej konštrukcie spoločnosti. Dichotómii jednotlivec-spooločnosť ale neunikajú, pretože neobjasňujú, na akom základe jedinec koná. Odkiaľ sa berie invencia a triky indivíduí? Foucault (2006) v *Ráde diskurzu* prišiel s konceptom náhody (*alea*). Na jej základe dochádza k zmene diskurzu. Ak aj by sme prijali takéto vysvetlenie, stále to nemení nič na skutočnosti, že diskurz často subjekty ovplyvňuje, že koná cez ne, teda, že celistvosť po svojom vytvorení spätne ovplyvňuje jednotlivcov, ktorí ju vytvorili. Je ale možné, že som len neporozumel Tardovej genialite a sám ostávam uväznený v prekonanej dichotómii jednotlivec-spooločnosť.

Bez ohľadu na túto možnosť Latourove texty poukazujú na potrebu skúmania sociálnej konštrukcie našej reality a ich publikácia je nanajvýš užitočná. Kniha je prínosná

aj s ohľadom na nárast nedôvery v oficiálne diskurzy a podlamovanie moci vedy. Až na nekvalitnú väzbu, kvôli ktorej mi z recenzovanej publikácie vypadávajú listy, treba edičný počin Terezy Stöckelovej a vydavateľstva tranzit.cz určite oceniť a dúfať, že sa raz dočkáme aj raných Latourových diel.

Literatúra

Foucault, M. 2006. *Rád diskurzu*. Bratislava: Agora.

Gibson-Graham, J. K. 1996. *The End of Capitalism (as we knew it). A Feminist Critique of Political Economy*. Malden: Blackwell.